

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT

TeleTaxi Asker og Bærum AS
v/Robert Hercz
Strandveien 8
1366 Lysaker

Deres ref.

Vår ref.
13/317-TCH

Dato
16.04.13

Klage over Konkurransetilsynets avslag på begjæring om innsyn i rettsdokumenter

1. Sakens bakgrunn

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet viser til klage av 06.11.12 fra TeleTaxi Asker og Bærum AS ved Robert Hercz ("klager") over Konkurransetilsynets avslag på begjæring av innsyn av 26.10.12. Innsynsbegjæringen gjelder stevning, tilsvær, innledningsforedrag og prosedyre i sak for Follo Tingrett hvor Ski Taxi BA, Follo Taxisentral BA og Ski Follo Taxidrift AS saksøkte staten ved Konkurransetilsynet. Rettsaken omhandlet gyldigheten av Konkurransetilsynets vedtak V2011-12.

Klager begjærte 18.10.12 om innsyn i ovennevnte dokumenter. Begjæringen ble avslått med hjemmel i offentleglova¹ § 18. Klager anmodet 26.10.12 om en utvidet begrunnelse for avslaget med hjemmel i offentleglova § 31 annet ledd. Etter en telefonsamtale med Konkurransetilsynet ønsket ikke klager lenger en slik begrunnelse, men å påklage vedtaket.

Avslaget ble påklaget i e-post av 06.11.12. Konkurransetilsynet har vurdert klagen, og ikke funnet for å oppheve eller omgjøre avslaget. Klagen ble oversendt departementet i brev av 25.01.13. Avslaget er rettidig påklaget til departementet som rett klageinstans, jfr. forvaltningsloven² § 21 annet ledd, jfr. kapittel VI, § 29 og §28.

¹ Lov 19. mai 2006 nr.16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd.

² Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Konkurransopolitisk	Saksbehandler
Postboks 8004 Dep	Akersg. 59	22 24 90 90	avdeling	Tone Cecilie Høgestøl
N-0030 OSLO		Org. nr.	Telefaks	22244857
postmottak@fad.dep.no		972 417 785	22 24 27 23	Tone- Cecilie.Hogestol@fad.dep.no

2. Klagers anførsler

Klager påklaget Konkurransetilsynets avslag, og anfører at dokumentene det er begjært innsyn i er offentlige etter tvisteloven³ kapittel 14. Det vises til en tolkningsuttalelse fra Justis- og beredskapsdepartementet av 11.09.09 om allmennhetens innsynsrett etter tvisteloven. Klager hevder at når innsyn er hjemlet i tvisteloven kan ikke Konkurransetilsynet bestemme at offentleglova skal ha forrang, når dokumentene er sendt til retten uten anmodning om unntak fra allmennhetens innsynsrett, og saken dessuten har gått for åpne dører. Avslutningsvis anfører klager at det er en saksbehandlingsfeil at Konkurransetilsynet ikke utdyper hvilke vurderinger som ligger til grunn for å nekte innsyn i de aktuelle dokumentene.

3. Konkurransetilsynets vurdering

Konkurransetilsynet konkluderer med at de aktuelle dokumentene er rettssaksdokumenter som kan unntas fra innsyn med hjemmel i offentleglova § 18. Etter Konkurransetilsynets vurdering er det et behov for å unnta disse dokumentene fra innsyn for å hindre forhåndsprosedyre, som er hovedformålet til unntaksbestemmelsen. Det pekes blant annet på at de skrevne dokumentene er mer egnet til forhåndsprosedyring i media enn gjengivelse av hva som er kommet frem muntlig i rettssaken.

Videre pekes det på at rettssaksdokumenter står i en særstilling, da formålet med offentleglova ikke gjør deg like gjeldende i en sak hvor forvaltningen ikke selv tar avgjørelsen, men kun er part i en rettssak. Konkurransetilsynet viser her til Justis- og beredskapsdepartementets tolkningsuttalelse av 27.04.09 hvor det pekes på at dokument omfattet av § 18 "*ikkje [er] det området der meirinnsyn vil vere mest aktuelt*".

Konkurransetilsynet konkluderer med at hensynet til behovet for å unnta dokumentene fra offentlighet veier tyngre enn hensynet til innsyn i denne saken. Det ble derfor ikke funnet grunnlag for å gi merinnsyn etter offentleglova § 11.

4. Departementets vurdering

4.1. Offentleglova § 18

Etter hovedregelen i offentleglova § 3 skal det gis innsyn i dokumenter hos offentlige organer, med mindre annet følger av lov eller forskrift med hjemmel i lov.

Offentleglova § 18 gir adgang til å unnta "*dokument som eit organ har utarbeidd eller motteke som part i ei rettssak for norsk domstol*" fra innsyn. For at unntaket skal komme til anvendelse må dokumentene være utarbeidet eller mottatt i kraft av at organet er part i saken.⁴

³ Lov av 17.06.05 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven).

⁴ Se Justis- og beredskapsdepartementets "*Rettleiar til offentleglova*" punkt 8.3.

Bakgrunnen for dette unntaket er både ønsket om å forhindre forhåndsprosedyre, og fordi forvaltningsorganet har en annen rolle som part i en rettssak enn når organet selv skal ta avgjørelser.⁵

4.2. Anvendelse av offentleglova § 18 og merinnsyn

Departementet er enig i Konkurransetilsynets vurdering av at de aktuelle dokumentene er unntatt fra innsyn med hjemmel i offentleglova § 18.

De aktuelle dokumentene er stevning, tilsvarende, innledningsforedrag og prosedyre i sak for Follo Tingrett over gyldigheten av Konkurransetilsynets vedtak V2011-12.

Dokumentene har Konkurransetilsynet utarbeidet eller mottatt i kraft av å være part i saken. Det er således adgang til å unnta dokumentene fra innsyn.

Selv om det er hjemmel til å unnta opplysninger skal det alltid foretas en vurdering av om det likevel bør gis innsyn, jfr. offentleglova § 11. Dersom hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak skal det gis innsyn etter bestemmelsen.

Departementet er enig i Konkurransetilsynets vurdering av at det ikke bør gis innsyn i dokumentene. De aktuelle dokumentene gir partenes vurderinger av saken før denne er rettskraftig avgjort. Follo Tingrett avga dom i saken 08.02.13, men Konkurransetilsynet har anket dommen i sin helhet. Dokumentene kan således være egnet til å gi et skjevt bilde av saken. Slike skriftlige dokumenter vil også være mer egnet til å skape en forhåndsprosedyre i media enn det som fremkommer muntlig i rettssaken. Som Konkurransetilsynet viser også departementet til at de samme hensynene til offentlighet ikke gjør seg gjeldende på samme måte når forvaltningsorganet er en part i en rettssak, og ikke selv skal ta avgjørelser. Hensynene til etterprøvbarehet av forvaltningsavgjørelser, sikring av likebehandling, og tilgang til informasjon om praksis er noen av hensynene bak offentlighetsprinsippet i offentleglova som ikke gjør seg gjeldende når forvaltningsorganet er part i en rettssak.

På denne bakgrunn mener departementet at det ikke bør gis merinnsyn i de aktuelle dokumentene.

4.3. Innsynsregler i tvisteloven

Som klager peker på finnes det egne regler i tvisteloven om innsyn. Klager kan henvende seg til domstolen og begjære om innsyn i dokumentene der, for en vurdering av innsyn etter tvistelovens regler. Departementet kan ikke foreta en vurdering etter tvisteloven eller forutsi utfallet av en slik vurdering hos domstolene. Det er domstolen som må foreta vurderingen, og det finnes flere skjønsmessige unntaksregler som kan benyttes.

⁵ Se Ot.prp.nr. 102 (2004-2005) Om lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) punkt 4.4.3.

4.4. Konkurransetilsynets saksbehandling

Departementet er ikke enig i klagers påstand om at Konkurransetilsynet har gjort en saksbehandlingsfeil ved ikke å utdype vurderingene som ligger til grunn for å hevde at hensynet for unntak veier tyngre enn hensynet til innsyn.

Etter offentleglova § 31 skal avslag på innsyn være skriftlig og vise til hvilke bestemmelser som gir grunnlag for avslaget. På denne bakgrunn kan den som får avslag be om en nærmere begrunnelse for avslaget innen tre uker etter avslaget. Klager ba om nærmere begrunnelse i e-post av 26.10.12, men i en etterfølgende telefonsamtale med Konkurransetilsynet ønsket ikke klager lenger en nærmere begrunnelse for avslaget. Klager ønsket da å påklage avslaget til departementet.

Da anmodningen om utvidet begrunnelse for avslaget ble trukket var det ikke grunnlag for at Konkurransetilsynet skulle gi en slik utvidet begrunnelse. Dette er ingen saksbehandlingsfeil.

5. Departementets konklusjon og vedtak

På denne bakgrunn, og med hjemmel i offentleglova § 32 første ledd, jfr. konkurranseloven⁶ § 8 annet ledd har departementet truffet følgende vedtak:

Klagen fra TeleTaxi Asker og Bærum AS ved Robert Hercz over avslag på innsyn i rettsdokumentene i rettssaken om gyldigheten av Konkurransetilsynets vedtak V2011-12 tas ikke til følge.

Med hilsen

Nils-Ola Widme (e.f.)
avdelingsdirektør

Tone Cecilie Høgestøl
rådgiver

Kopi: Konkurransetilsynet

⁶ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).
